

Udseende, som om dette Thing vil være med til at fremtvinge en Forandring i de kirkelige Forhold indenfor Folketirken for at lempe dem i Retning af den Anskuelse, som er gjort gjældende af en enkelt Sekt, der er udtraadt af Folketirken. Noget Saadant bør Folketirken formentlig ikke indlade sig paa. Det Spørgsmaal, hvorom der er Tale, er et rent indre kirkeligt Spørgsmaal, og Folkethinget er jo et Led af den befjendelsesløse Rigsdag. Et Forsøg paa at rette Folketirkens Institutioner efter en saadan udenfor samme staaende Sekts Lære, vilde være et Forsøg paa at bringe noget Fremmedartet til at faae Indflydelse paa, hvorledes Folketirkens Forhold skulle ordnes. Dette bør Thinget, som sagt, formentlig ikke indlade sig paa. Gjør Thinget det, vil det kun være en Bekræftelse paa, hvor paatrængende det er, at vi her i Landet faae et Kirkeraad, som kan tage den Slags Spørgsmaal under Overvejelse. Det vil kun være et Bevis paa, hvor lidet egnet Rigsdagen er til at varetage Folketirkens rent indre Anliggender. Af den Grund er det, at Mindretallet maa anbefale det høie Thing at stemme imod at henvise dette Andragende til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Talng: Det er i Anledning af det Andragende, som er indkommet om Konfirmation og Altergang, at jeg har tilladt mig at tage Ordet. Den Indretning, som vi kalde Konfirmationen, hidrører fra en helt anden Tid i kirkelig Henseende end den, der nu er oppe. Vi skrive i Almindelighed i vore Historiebøger, at Konfirmationen blev indført af Christian den 6te, men det er en stor Feiltagelse. Saa lang Tid der har været en kristen Menighed, har der været Konfirmation, en Vedgaelse af det, som er blevet udtalt ved Daaben. En saadan Konfirmation var her i Middeldalderen og vedblev, da den lutheriske Kirke kom herind ved den lutheriske Forskyndelse. Der var en Konfirmation, men den var frivillig, og dengang da Statsmagten gik ind paa her i Landet at gjøre den lutheriske Forskyndelse til Statskirke eller Folketirke, da var man, baade Kongen og alle de nye Biskopper, fuldt ud enig om, at Konfirmation ingen Betydning havde, desfor den ikke var frivillig; thi hvis den ikke var det, da fik man Hyleri og Andet, der blev stemplet med mange andre Udtryk. Men alt som Tiden gik, skete det, som vi alle vide, at der kom Dødhed over Kirken her i Landet, en hel stor Dødhed, og saa troede man at kunne hjælpe derpaa ved at gribe til Evangeliemidler. Man greb netop til det Modfatte af det, man skulde gjøre; istedetfor at hjælpe derpaa ved Frihed, greb man til, hvad der maatte døde endnu mere. Den Mand, der dengang vel ikke har Navn af Kultusminister, men havde samme Stilling, lod udgaa en Bestemmelse om, at Kirkebetjentene skulde være forsynede med en Stok, der

hadde et Blylod i Enden, for at give et lille Dunt i Naffen paa dem, der sov. Det ansaa Datidens Kultusminister for meget heldigt til at fremme det kirkelige Liv. Der indkom Indberetning fra Provsterne om, at dette havde virket meget fortræffeligt, og naar Nogen talte derimod, ansaaas det for rent urimeligt at ville forstyrre en saadan god Indretning, som man havde faaet ved denne Stok. Men imidlertid viste det sig, at dette ikke kunde slaa til, man maatte tage bedre fat. Man var nu kommen dertil, at man havde Luthernavnet, men selve Lutherdommen var viist ud af Kirken. Kjernen i Lutherdommen var ude. Man beholdt Morten Luthers mageløse lille Bog, denne lille Vidunderbog, men man forvrængede hele Brugen af Bogen stik imod, hvad Luther havde anordnet, at den skulde bruges til. Den skulde være en Rettesnor for Præst, for Lærer og for Forældre, som ønske at tale med de Smaa om disse Ting; men man gjorde den til en Ramebog for de Smaa, og det er den endnu den Dag idag lige stik mod Luthers Anvisning. Dette vil den ærede Minister ad administrativt Veie kunne rette; han kan ad administrativt Veie gjøre opmærksom paa, hvad Luther har sagt; thi det er gaet afskillige lutheriske Præster og Lærere af Glemme. Det, der i saa Henseende kaldes Lutherdom, er Noget, om hvilket Luther, dersom han stod frem, vilde sige: Jeg vedsender mig det ikke, og han vilde løse det til Betsstedet. Da var det, at vi fik den tvungne Konfirmation, og det var altsaa den tvungne Konfirmation, som blev indført ved Christian den 6te. Derved opstod der en stor Ulighed, men foruden Pengene, som der blev talt om forlevede Dag, er der ogsaa en anden Betingelse for, at den danske Folketirke kan vedblive at bestaa, saaledes at Flertallet af det danske Folk kan vedblive at befinde sig vel i den — og jeg ønsker, at den skal vedblive at bestaa, thi jeg tror, at der kan udrettes meget Godt igjennem den — og det er Friheden. Friheden er en Betingelse for, at den kan oprettholdes; thi naar Flertallet af Folket gaar ud af Folketirken, da hører denne op med det Samme. Rigtignok er jeg af den Mening, at Rigsdagen skal holde sig Noget tilbage fra de rent kristelige Spørgsmaal, men derimod paa ingen Maade fra de folketirkelige Spørgsmaal. Jeg gjør en bestemt Afskillelse mellem de rent kristelige og de rent folketirkelige Spørgsmaal. De rent folketirkelige Spørgsmaal ere undergivne Rigsdagen, thi Rigsdagen er Folketirkens Repræsentation her i Landet, og den er ligesaa fuldt en befjendende Anstalt, som Folketirken er en befjendende Anstalt. Altsaa den danske Rigsdag er Repræsentation for Folketirken. Jeg har ikke sagt, at den er Repræsentation for den kristne Kirke. Den kristne Kirke har sin Repræsentation i de Sols, som vare det fra Begyndelsen af, og som vilde vedblive at være Repræsentation til alle Tider. Derom kan